

ข่าวมาตีพย์

ปีที่ ๓๔ ฉบับที่ ๘๙๒๒ วันศุกร์ที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๖

การนวดป่าว

กรมวิชาการเกษตร

การนวด เป็นวิธีการขั้นหนึ่งของกรรมวิธีแปรรูปผลผลิต หลังจากการเก็บเกี่ยว ดังนั้นการนวดจึงหมายถึงวิธีการที่ทำให้เมล็ดของพืช หลุดออกจากสิ่งที่เมล็ดยึดเกาะติดอยู่ เช่น รวงแห้งของรวง หรือ ผักพืช นั้นเอง หรือก้าวกันอย่างง่าย ๆ ก็คือ การนวดคือการเอาเมล็ดข้าว ออกจาก รวงแล้ว จึงทำการเก็บรักษา หรือจำหน่ายเป็นข้าวเปลือกหลังจากผ่านการแปรรูปขั้นนี้ไปแล้ว และวิธีที่ใช้ในการนวดนั้นขึ้นอยู่กับหลายวิธี เกษตรกรจะเลือกใช้วิธีการใดขึ้นอยู่กับชนิดของพืช ที่ จะทำการนวดเป็นสำคัญ ปัจจุบันรองลงมาได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว จำนวนผลผลิตที่จะทำการนวด ฯลฯ

ผลจากการสำรวจ ปรากฏว่าเกษตรกรที่ทำนาปีนั้น นิยมนวดข้าว ด้วยการ ใช้ รถไถนาแบบเดินตามมีมากที่สุดกล่าวคือ มีอยู่ร้อยละ ๔๔.๔ ของจำนวนเกษตรกรที่ทำนาปีทั้งหมด รองลงมาได้แก่ การใช้ รถแทรกเตอร์ ขนาดใหญ่ มีอยู่ร้อยละ ๒๐.๔ ใช้สัตว์นวดได้แก่ วัวควาย ร้อยละ ๒๐.๔ นวดด้วยรถไถนา ๔ ล้อขนาดเล็กที่ทำขึ้น ภายในประเทศร้อยละ ๔.๒ ด้วยวิธีฟาดกำข้าวให้เมล็ดออกจากรวง ร้อยละ ๕.๓ และวิธีสุดท้าย คือใช้เครื่องนวดข้าวโดยตรงนั้นมีอยู่น้อยมาก เพียงร้อยละ ๐.๕ เท่านั้น

สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับ วิธีการนวดข้าวซึ่งมีอยู่หลายวิธีดังต่อไปนี้

๑. ใช้คนฟาดกำข้าว บริเวณที่จะฟาดข้าวจะทำเป็นลาน หรือมีสิ่งรองรับเมล็ดข้าว เช่น กระจอบ เสื่อ เป็นต้น หรือบางที่อาจจะฟาดกำข้าวนี้ใส่ลงภาชนะเลยก็มี ขึ้นแรกเกษตรกรจะฟาดกำข้าวหรือ ฟ่อนข้าวให้กระทบกับพวกขอนไม้ หรือ ท่อนไม้เสียก่อน เพื่อให้เมล็ด หลุดออกจากรวง ได้ง่ายยิ่งขึ้น หลังจากเมล็ดหลุดออกมาพอสมควรแล้วก็ ฟาดให้กระทบกับกองเมล็ดข้าวนี้เอง เมื่อเสร็จแล้วจึงนำไปทำความสะอาดข้าวอีกทีหนึ่ง

๒. ใช้สัตว์นวดด้วยวิธีนี้ คนหนึ่งสามารถฟาดข้าวได้ ประมาณวันละ ๓๐-๔๐ ถัง แล้วแต่ความสามารถของแต่ละบุคคล

๒. ใช้สัตว์นวด เกษตรกรจะต้องเตรียมพื้นที่สำหรับทำเป็นลานนวดเสียก่อน โดยการปรับพื้นที่ให้เรียบแล้วฉาบผิวด้วยมูลสัตว์ผสมดินเหนียว แต่ถ้าเป็นลานสำหรับนวดข้าวนาปรังด้วยแล้ว

เกษตรกรที่มีฐานะค่อนข้างดีจะสร้างเป็นโรงมิลหลังคาพร้อมคร่อมบริเวณลานไว้เพื่อป้องกันฝนเมื่อเตรียมลานนวดเรียบร้อยแล้ว จึงนำฟ่อนข้าวมาวางเรียงเป็นวงซ้อนๆกันออกมาเรื่อยๆ จนได้ขนาดตามต้องการขณะที่ทำการเรียงเป็นวงโดยเอาส่วนที่เป็นรวงข้าวตั้งขึ้นนั้น ต้องมีคนคัดส่วนที่รัดฟ่อนข้าวไปด้วยเมื่อเรียบร้อยแล้ว จึงนำวัวหรือควายมาย่างวนไปรอบบนฟ่อนข้าวเมื่อเมล็ดข้าวหลุดออกไปจำนวนมากแล้ว เกษตรกรจึงใช้คันฉายกระตุก หรือ สงฟางข้าวเพื่อช่วยให้เมล็ดข้าวหล่นลง พื้น ข้างล่าง หลังจากนั้นใช้ควายหรือวัวไปอีก จนกระทั่งเห็นว่าเมล็ดข้าวหลุดออกหมดอัตราการนวดด้วยวิธีนี้ส่วนมากจะอยู่ราว ๆ ประมาณ ๑๐๐ ถังแรงงานที่ใช้ก็เป็นภายในครอบครัว เป็นส่วนใหญ่ คือ เฉพาะนาปีร้อยละ ๑๖ ใช้แรงงานของตัวเอง และอีกร้อยละ ๑ ที่จ้างวัวควาย และแรงงานคนอื่น ส่วนนาปรังนวดด้วยแรงงานและวัวควายของตัวเองมีร้อยละ ๑๒ ของเกษตรกรที่ทำนาปรัง และอีกร้อยละ ๑ ที่เช่าวัวควาย

๓. ใช้รถนวด โดยนวดด้วยรถไถเดินตาม รถไถนา ๔ ล้อทำในประเทศไทยและรถแทรกเตอร์ขนาดใหญ่ การเตรียมลานนวดและฟ่อนข้าวก็คล้ายๆกันต่างกันแต่ว่า ลานนั้นมีขนาดใหญ่และจำนวนฟ่อนข้าวมีปริมาณมากกว่าเท่านั้น หลังจากใช้รถนวดไปได้สักพักหนึ่ง ก็ต้องใช้คนกระตุกฟาง หรือ สงฟางเพื่อให้ เมล็ดข้าวที่ หลุดออกแล้วหล่นลงไปยัง พื้นลานแล้ว จึงทำการ นวดต่อ ไปอีกเรื่อยๆจนกระทั่งเมล็ดข้าวหลุดออกไปหมดส่วนการนวดด้วยรถแทรกเตอร์ขนาดใหญ่ นั้น จะ

นวดพร้อมกันทีละหลาย ๆ ลาน เพราะนวด
ได้รวดเร็วมาก หลังจากย่ำข้าวในลานแรกได้
ที่จนพอที่จะให้คนส่งฟาง หรือกระตักฟาง
ได้แล้วก็เปลี่ยนเป็นลานที่สอง และลานที่
สาม เมื่อถึงระยะที่ให้คนช่วยส่งฟาง ก็วน
มานวดในลานแรกที่ส่งฟางแล้ว หมุนเวียน
กันเช่นนี้เรื่อย ๆ จนกระทั่งเสร็จ

ความสามารถในการนวดข้าวถ้าเป็นรถไถ
เดินตามจะอยู่ราว ๆ ประมาณวันละ ๒๐๐ ถึง
เป็นส่วนใหญ่ รถไถนา ๕ ล้อประมาณ ๒๐๐
- ๔๐๐ ถัง/วันและรถแทรกเตอร์ขนาดใหญ่จะ
นวดข้าวได้ตั้งแต่ ๕ เกวียน - ๒๐ เกวียน/วัน

๔. นวดด้วยเครื่องนวด สำหรับวิธี

นี้มีน้อยมากเพียงร้อยละ ๐.๕ เท่านั้น
ลักษณะของเครื่องนวดนี้เป็นแบบง่าย ๆ ขนาด
เล็กประกอบด้วยส่วนที่ทำหน้าที่ตีข้าวให้หลุด
ออกจากรวง และส่วนที่ทำความสะอาดข้าว
เปลือก โดยใช้พัดลมเป่า อัตราการนวดส่วน
มากจะต่ำกว่า ๑๐๐ ถังข้าวเปลือก/ชั่วโมง